

державний аграрно-економічний університет, 2024. — 100 с. URL: <https://dspace.dsau.dp.ua/handle/123456789/11358>

5. Огляд грантових програм для агробізнесу: топ-7 грантів. URL: <https://surl.li/dhxbak>

УДК 330.332

Джерелейко Юрій

студент групи ПФМ-51

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

м. Тернопіль

Радинський Сергій

кандидат економічних наук

доцент кафедри економіки та фінансів

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

м. Тернопіль

СУТНІСТЬ ТА ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ РЕАЛІЗАЦІЇ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ СТРАТЕГІЇ НА ПІДПРИЄМСТВІ

Інвестиційна стратегія є важливим інструментом для забезпечення сталого розвитку підприємства та підтримки його конкурентоспроможності в умовах динамічного ринкового середовища. Реалізація ефективної інвестиційної стратегії дозволяє не лише зберігати фінансову стабільність, але й сприяти розвитку інновацій, оновленню виробничих потужностей, а також підвищенню ефективності управління ресурсами. Водночас, у контексті сучасних викликів, таких як економічна невизначеність, політична нестабільність і зростаюча конкуренція, питання правильного вибору і впровадження інвестиційних стратегій стає надзвичайно актуальним.

Особливо важливим є виконання інвестиційної стратегії в умовах війни, коли значна частина підприємств стикається з проблемами фінансування, зниженням попиту на продукцію та послуги, а також необхідністю адаптації до змінюваних умов бізнес-середовища. В умовах війни підприємства змушені шукати нові шляхи залучення інвестицій, диверсифікації своїх діяльностей і мінімізації ризиків, що має значний вплив на їхні інвестиційні рішення.

Актуальність даної теми зумовлена тим, що в умовах економічної нестабільності та військових дій підприємства мають більше ніж будь-коли потребу в чітко визначеній та продуманій інвестиційній стратегії, здатній забезпечити їх стійкість і розвиток у складний період.

Метою написання даних тез є дослідження сутності та основних принципів реалізації інвестиційної стратегії на підприємстві в умовах сучасних економічних та політичних викликів.

Інвестиційна стратегія є важливим елементом управління підприємством, що визначає напрями його розвитку шляхом ефективного використання фінансових ресурсів. Визначення інвестиційної стратегії відрізняється в залежності від авторів, однак загальна сутність залишається незмінною – це система довгострокових цілей інвестиційної діяльності, яка спрямована на забезпечення сталого розвитку підприємства.

Згідно з думкою І. А. Бланком [1], інвестиційна стратегія включає вибір найбільш ефективних шляхів досягнення довгострокових цілей підприємства, що відповідають загальним завданням його розвитку та інвестиційній ідеології. Науковці Л. М. Докієнко, В. В. Клименко та Л. М. Акімова [2] акцентують увагу на необхідності формування оптимальної структури інвестування та розвитку виробництва. Українські науковці В. Г. Федоренко [3] і Т. В. Майорова [4] разом з Н. А. Хрущ [5] підкреслюють важливість

прогнозування умов здійснення інвестиційної діяльності і кон'юнктури ринку для правильного вибору інвестиційних шляхів.

На наш погляд, інвестиційна стратегія — це системний підхід до управління капіталом підприємства, спрямований на досягнення довгострокових цілей через ефективне використання фінансових та матеріальних ресурсів. Вона передбачає визначення оптимальних напрямків інвестиційної діяльності, які забезпечують розвиток підприємства, підвищення його конкурентоспроможності та стабільності на ринку.

Інвестиційна стратегія є не лише набором цілей, але й комплексом дій для їх досягнення. Вона включає прогнозування зовнішнього середовища, що дозволяє адаптувати стратегію до змінних економічних умов. Ключовим є вибір найбільш ефективних шляхів досягнення поставлених цілей з урахуванням ризиків, ресурсних обмежень і зовнішніх факторів.

На нашу думку, інвестиційна стратегія підприємства повинна бути гнучкою та адаптованою до змін зовнішнього середовища, зокрема в умовах невизначеності та економічної нестабільності, що при цьому дозволяє не лише забезпечити ефективність інвестиційної діяльності, але й сприяє сталому розвитку підприємства в умовах змін. Стратегічний підхід до інвестицій вимагає не лише визначення довгострокових цілей, але й уважного моніторингу поточної ситуації на ринку та коригування стратегії відповідно до змін.

Інвестиційна стратегія підприємства передбачає реалізацію визначених принципів, які їй притаманні, серед них необхідно відзначити наступні [6-7]:

- **забезпечення гнучкості інвестиційної стратегії.** Гнучкість інвестиційної стратегії є одним із ключових аспектів для адаптації підприємства до постійно змінюваного зовнішнього середовища. Даний аспект означає, що стратегічні інвестиційні рішення повинні бути здатні швидко реагувати на економічні, політичні та технологічні зміни, забезпечуючи підприємству можливість коригувати свої плани відповідно до нових умов ринку або внутрішніх змін;

- **виокремлення домінантних сфер стратегічного інвестиційного розвитку.** Представлений принцип передбачає визначення основних напрямків інвестиційної діяльності, які є найбільш перспективними для розвитку підприємства в середньостроковій та довгостроковій перспективах. Виокремлення таких сфер дозволяє зосередити ресурси на найбільш пріоритетних проектах, що дасть змогу підприємству забезпечити конкурентні переваги та досягти своїх стратегічних цілей;

- **застосування результатів НТП (науково-технічного прогресу) в інвестиційній діяльності.** Інвестиційна стратегія повинна враховувати новітні досягнення НТП для забезпечення інноваційного розвитку підприємства. Використання технологічних інновацій дозволяє знижувати витрати, підвищувати ефективність виробництва та створювати нові продукти, що відповідають вимогам ринку;

- **відкритості суб'єкта, який здатний до самореалізації.** Зазначений принцип полягає в забезпеченні прозорості та відкритості підприємства, що дозволяє йому ефективно взаємодіяти з іншими суб'єктами ринку, залучати інвесторів, а також реалізовувати свої стратегічні ініціативи. Відкритість створює можливості для розвитку партнерських відносин та привертає додаткові ресурси для реалізації інвестиційних проектів;

- **урахування інвестиційного ризику в процесі ухвалення стратегічних інвестиційних рішень.** Інвестиційна діяльність завжди супроводжується певними ризиками, тому важливо ретельно оцінювати можливі ризики та вживати заходів для їх мінімізації. Це може включати диверсифікацію інвестицій, використання фінансових інструментів для хеджування ризиків, а також створення резервних стратегій для адаптації до непередбачених ситуацій;

- **відповідності кваліфікаційного рівня інвестиційних менеджерів при реалізації стратегії.** Для успішної реалізації інвестиційної стратегії необхідно, щоб менеджери, які приймають стратегічні інвестиційні рішення, мали високий рівень кваліфікації, володіли

сучасними методами аналізу, прогнозування та управління інвестиціями, при цьому дозволить мінімізувати помилки в ухваленні рішень і підвищити ефективність інвестиційної діяльності підприємства;

– **забезпечення альтернативності стратегічного інвестиційного вибору.** Даний принцип вимагає наявності кількох варіантів стратегічних рішень для кожного інвестиційного проекту, що дозволяє вибрати найефективніший і найменш ризикований шлях досягнення поставлених цілей, а також дає можливість швидко коригувати план у разі зміни обставин.

В цілому, слід констатувати те, що управління інвестиційною стратегією підприємства є комплексним процесом, що потребує врахування множинних факторів: від гнучкості та інноваційності до кваліфікації управлінців і ризиків. Всі ці принципи взаємопов'язані та доповнюють один одного, створюючи базу для ефективної реалізації інвестиційної стратегії. Забезпечення гнучкості та відкритості, використання новітніх досягнень науки і технологій, а також правильне управління інвестиційними ризиками дозволяють підприємству зберігати конкурентоспроможність і досягати своїх стратегічних цілей навіть в умовах невизначеності та змін на ринку.

Перелік використаних джерел:

1. Бланк І. О., Гуляєва Н. М. Інвестиційний менеджмент: підручник. Київ. нац. торг.екон. унт. 2003. 398 с.
2. Докієнко Л. М., Клименко В. В., Акімова Л. М. Інвестиційний менеджмент : навч. посіб. Київ : Академвидав. 2011. 405 с.
3. Федоренко В. Г. Основи менеджменту : підручник. Київ : Алерта. 2007. 420 с.
4. Майорова Т. В. Інвестиційна діяльність: навч. посібник. Київ : ЦУЛ, 2010. 376 с.
5. Хрущ Н. А. Інвестиційна діяльність: сучасні стратегії і технології. Хмельницький : ХНУ. 2010. 309 с.
6. Гуторов О. І. Інвестиційна стратегія підприємства: принципи, методи та етапи розробки. *Вісник ХНАУ ім. В.В. Докучаєва. Серія «Економічні науки»*. 2021. № 2. Т. 2. С. 212–226.
7. Данкеєва О. М. Окремі концептуальні аспекти щодо формування інвестиційної стратегії підприємств. Науковий вісник Ужгородського національного університету: серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство. 2020. Вип. 29. С. 46–50.

УДК 658.012

Зелінська Лілія

студентка групи ПФМ-51

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя
м. Тернопіль

Науковий керівник: Зарічна Надія

кандидат економічних наук

доцент кафедри економіки та фінансів

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя
м. Тернопіль

КОНТРОЛЬ В СИСТЕМІ КОРПОРАТИВНОГО УПРАВЛІННЯ НА ПІДПРИЄМСТВІ

У сучасних умовах господарювання, які характеризуються високою динамікою зовнішнього середовища, ускладненням внутрішніх бізнес-процесів та зростанням конкуренції, все більшого значення набуває впровадження ефективних інструментів управління, серед яких провідне місце займає контролінг як інтегрована система інформаційно-аналітичного забезпечення управлінських рішень. Контролінг у системі